

Rettelsesblad

(Forelæggelsesnotatet til FM 2024/22 er udbygget til også at være svarnotat FM 2024/50)

Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af inatsisartutlov om alderspension, sådan at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen.

(Medlem af Inatsisartut Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit)

Forelæggelses- og svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familier, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender)

1. behandling

På vegne af Naalakkersuisut skal jeg fremlægge et ændringsforslag til Inatsisartutlov om alderspension.

Forelæggelsesnotatet indeholder samtidig et svar til beslutningsforslaget FM 2024/50 Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde forslag til ændring af Inatsisartutlov om alderspension, sådan at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen.

Som led i Naalakkersuisuts ældrestrategi fremsatte Naalakkersuisut på EM 2023/26 et forslag til at afskaffe gensidig forsørgerpligt for både førtidspension og alderspension. Forslaget blev vedtaget af et enigt Inatsisartut.

Desværre havde forslaget den utilsigtede konsekvens, at en gruppe alderspensionister overgik fra et særligt enlige-tillæg til det lavere partnertillæg. Dette var ikke hensigten med forslaget. Naalakkersuisut ønsker ikke at alderspensionisterne skal have mindre i pension.

Derfor fremsætter Naalakkersuisut dette reviderede forslag for at sikre, at de laveste indkomstgrupper fortsat modtager forhøjet pension, som det var tilfældet i 2023. Samtidig gør forslaget reglerne mere simple end de var i 2023.

Det er fortsat muligt for både alderspensionisten og partneren at arbejde ved siden af alderspension.

Alderspensionisters partnere kan tjene så meget de vil, uden at alderspensionen bliver nedtrappet. Det er vigtigt for Naalakkersuisut at pointere, at de partnere der ønsker at arbejde fuldtid eller deltid, kan arbejde, uden at alderspensionen nedsættes. Derfor er der ingen gensidig forsørgerpligt.

Med disse bemærkninger vil Naalakkersuisut overlade punktet til behandling i Inatsisartut.

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviasen, Inuit Ataqatigiit, har foreslået, ændring af Inatsisartutlov om alderspension, sådan, at der ikke længere kan ske reduktion eller bortfald af alderspensionen som følge af indkomststørrelsen.

Ifølge forslagsstilleren, begrænser reglerne ældres ret og lyst til at arbejde.

De nuværende regler giver langt størstedelen af alderspensionister muligheden for at arbejde og have en indtægt udover alderspensionen, uden at størrelsen på alderspensionen modregnes.

For at sikre den bedst mulige debat, mener Naalakkersuisut, at det er Naalakkersuisuts ansvar at gøre opmærksom på de samfundsmæssige konsekvenser ved forslaget.

De eksisterende regler er med til at skabe større lighed blandt alderspensionisterne, ved at sikre, at de alderspensionister der har ingen eller de laveste indkomster, modtager størst mulig alderspension. Reglerne betyder samtidig også, at de alderspensionister der tjener mest, modregnes i alderspensionen.

De nugældende regler er med til at sikre ligheden i vores samfund. Ved at fjerne modregningen for de højeste indkomstgrupper, vil uligheden stige betydeligt. De rigeste grupper i samfundet vil blive rigere. Dette var også tilfældet, da vi afskaffede den gensidige forsørgerpligt på Inatsisartuts efterårssamling 2023.

Naalakkersuisut ønsker som udgangspunkt ikke et samfund med stigende ulighed, og forslaget vil øge uligheden yderligere.

Et andet og vigtigt aspekt er de økonomiske konsekvenser. Udgifterne til alderspensionen vil stige betydeligt de kommende år. Der kommer flere ældre og dermed flere alderspensionister. Heldigvis forventes det, at vores alderspensionister vil leve længere.

Naalakkersuisut mener dog samtidig, at det er vigtigt, at de alderspensionister der gerne vil arbejde, skal have de bedst mulige muligheder for det. Derfor vil Naalakkersuisut gerne tage forslaget om af fjerne indkomstgrænserne for alderspensionisterne med i det videre arbejde i den kommende pensionsreform.

På den baggrund, fremsætter Naalakkersuisut et ændringsforslag: **Naalakkersuisut pålægges at beregne konsekvenserne ved forslaget om at fjerne indkomstgrænserne for alderspensionister. Beregningerne præsenteres til Inatsisartut senest på Inatsisartuts efterårssamling 2024**